

הסטודנטים

סיפורי סטודנטים מצטיינים:

פלבניק גלבו, מחולה, לומד לתואר בהיסטוריה ובפילוסופיה: בן 25, עובד בחקלאות. מצטיין נשיא בפעם השלישית. לוחם שריון. בשנת 2011 היה רשום ל-12 קורסים וב-2012 נרשם ל-11 קורסים.

אטיאס אביאל, רעננה, לומד לתואר במדעי המחשב: בן 19. מצטיין נשיא בפעם השלישית. סיים את התואר בהצטיינות יתרה. קיבל 11 ציוני 100 ושישה ציוני 99. זכה במדליית כסף באולימפיאדה הבין-לאומית למדעי המחשב בקיץ האחרון.

"סטודנט" באוניברסיטה הפתוחה הוא מי שלמד קורס אקדמי אחד לפחות בשנה מסוימת. סך כל הסטודנטים מתייחס אל מספר האנשים הלומדים באוניברסיטה הפתוחה. בנתונים על הסטודנטים, סטודנט שנרשם לשני קורסים או יותר, נספר פעם אחת בלבד.

בשנת תשע"ב למדו בקורסים לתואר ראשון 40,656 סטודנטים לעומת 42,129 בתשע"א. עוד 3,690 סטודנטים היו רשומים בשנה זו לעבודות סמינריוניות בלבד. 11,335 מהסטודנטים לתואר ראשון בשנה זו (27%) היו סטודנטים חדשים.

לקראת תואר שני למדו בתשע"ב 3,609 סטודנטים (ובכלל זה בלימודי השלמה) לעומת 3,657 בתשע"א. 62 סטודנטים היו רשומים לעבודות סמינריוניות בלבד, 50 נרשמו לעבודות מסכמות ו-42 נוספים – לעבודות תזה.

שיטת הלימודים באוניברסיטה הפתוחה אינה מחייבת את הסטודנט לתואר ראשון לבחור תכנית מובנית התחומה בזמן. אי לכך בחרנו להציג, בצד המספרים המוחלטים, גם נתונים שיאפשרו להשוות לנתוני סטודנטים הלומדים תכנית מלאה לתואר (FTE = Full Time Equivalent). החישוב מבוסס על מספר ההרשמות לקורסים בשנה נתונה, והוא מחולק בפקטור המבטא את מספר ההרשמות השנתי שבאמצעותו סטודנט יכול לסיים לימודים לתואר בוגר בשלוש שנים. במונחי FTE למדו באוניברסיטה הפתוחה בתשע"ב 18,357 סטודנטים לתואר ראשון (לעומת 18,995 בתשע"א).

הצטיינות בלימודים

198 סטודנטים (מהם 27 לומדים לתואר שני) סיימו את שנת הלימודים תשע"א בציון משוקלל 95 ומעלה, ובזכות הישג זה נכללו תשע"ב ברשימת מצטייני הנשיא. 942 סטודנטים (מהם 175 לומדים לתואר שני) סיימו בציון משוקלל 90-95 (ולא עד בכלל), ובזכות הישג זה נכללו ברשימת מצטייני דיקן הלימודים האקדמיים.

סטודנטים לתואר ראשון - מגוון אוכלוסיות ייחודיות

האוכלוסייה	מספר
המגזר הערבי	3,575
תלמידי תיכון	451
חיילים בשירות חובה	547
חרדים*	455
בעלי צרכים מיוחדים	441
תלמידי חו"ל	663
אסירים	62

* חרדים שמשתייכים בתכניות מיוחדות למגזר זה.

סטודנטים עם צרכים מיוחדים

בשנת תשע"ב למדו במסלול אקדמי 441 סטודנטים עם צרכים מיוחדים. סטודנטים אלה קיבלו התאמות בלימודים ותנאי בחינה מותאמים, כמתבקש ממגבלותיהם.

סטודנטים עם לקויות למידה

יום עיון למרכזי ההוראה ולמנחים: במסגרת יום העיון הוצגו המאפיינים של הסטודנט לקוי הלמידה והשלכותיהם על תהליך הלמידה באו"פ. במהלך הכנס התקיימו סדנאות יישומיות בהתאמה לתחומי הלימוד השונים.

היחידה לסטודנטים עם לקויות למידה: לצורך הגברת המודעות בקרב כלל הסטודנטים, והסטודנטים מהמגזר הערבי בפרט, הופקו כרזות ועלוני מידע דו-לשוניים בעברית ובערבית. התקיימו מפגשי היכרות עם סטודנטים ברחבי הארץ, ובהם הוצגו השירותים השונים ומוחשב תהליך של מעקב אחר הפונים ליחידה לסטודנטים עם לקויות למידה.

השימוש בטכנולוגיה מסייעת: גם במהלך שנה זו הרחיבה היחידה לסטודנטים עם לקויות למידה את השימוש בטכנולוגיה מסייעת עבור סטודנטים עם לקויות למידה. קבוצות תגבור המוצעות בקורסים השונים עבור סטודנטים אלה מופעלות בחלקן גם באופן מקוון, ובקבוצות אחרות נעשה שימוש נרחב יותר בטכנולוגיות המסייעות ללמידה.

חבשי מנאל, איכסאל, לומדת לתואר שני בחינוך במגמות טכנולוגיות למידה ומערכות למידה: נשואה ואם לארבעה ילדים. רואת חשבון במקצועה. בעלה מנהל את "יד שרה" במגזר הערבי, והיא מתנדבת ב"יד שרה". "הלימודים השפיעו עלי באופן ישיר ועל משפחתי באופן עקיף והכול לטובה. התחלנו לדבר אחרת, לחשוב אחרת ולנהוג גם אחרת. אכן, הייתי אמורה לעבוד בתוך ומחוץ לבית, לטפל בילדים, להיות אימא וגם בת זוג אוהבת שלא מזניחה את בעלה... למדתי בכיף וברצון... היום אני מרגישה שהכול כבר מאחורי. החיים מתחילים לחזור לאיזון ולשיווי משקל...".

סיוע כלכלי ומלגות

בשנת תשע"ב חולקו 4,556 מלגות מסוגים שונים (גובה מלגה שלמה זהה לשכר לימוד של קורס אחד), מתוכן 2,899 מלגות סיוע כלכלי והשאר מלגות למצטיינים ומלגות הצטיינות בספורט. כמו כן ניתנו מלגות לחיילים בשירות חובה ולמשרתים בשירות לאומי, וכן לחיילים משוחררים ומסיימי שירות לאומי.

ייעוץ ללימודים אקדמיים

מוקד למתעניינים בלימודי האו"פ

בתשע"ב הוקם באו"פ מערך לטיפול באוכלוסיית המתעניינים בלימודי האוניברסיטה הפתוחה. יעוצים ללימודים אקדמיים הפועלים במוקד לטיפול במתעניינים נותנים מענה מושכל לנציגים בעת הצורך ונותנים ייעוץ ראשוני למתעניינים.

התמדה לסיום הלימודים

במהלך השנה הוקמה במערך הייעוץ וההדרכה ללימודים אקדמיים יחידה ייעודית להחזרת סטודנטים למהלך הלימודים התקין במטרה לסייע להם לסיים את לימודיהם לקראת תואר אקדמי. הקבוצה הראשונה שבה הוחלט להתמקד היא סטודנטים שנרשמו לאו"פ החל מ־2001, צברו למעלה מ־72 נקודות זכות אקדמיות, לא נרשמו לפחות לשלושה סמסטרים עוקבים, ושנת הלימודים האחרונה ללימודיהם היתה לכל המאוחר 2010. עבודת היחידה מלווה על ידי ועדת היגוי בראשות דיקן הלימודים האקדמיים. שופרו תשתיות המחשוב ולובנו הצעות להסרת חסמים אקדמיים, בעיקר בנושא כתיבת עבודות סמינריוניות מבלי לפגוע, כמובן, בדרישות האקדמיות של הקורסים.

תלמידי תיכון

בתשע"ב למדו באו"פ 937 תלמידי תיכון, מהם 451 למדו קורסים אקדמיים ו־532 למדו בקורס הטרם-אקדמי "אשנב לאקדמיה" (46 מהם המשיכו לקורס אקדמי באותה שנה). מהם כ־94 בקבוצות מהמגזר הערבי בהוראה דו־לשונית ערבית־עברית. 33 סטודנטים תלמידי תיכון קיבלו תעודות הצטיינות על לימודיהם האקדמיים בשנת הלימודים תשע"א: 15 – הצטיינות דיקן הלימודים, 18 – הצטיינות נשיא.

הקורס "אשנב לאקדמיה" פותח במיוחד עבור תלמידים מצטיינים בכיתות ט-י, והוא מציע "טעימה" של לימודים אקדמיים בשילוב מיומנויות למידה הנחוצות ללימוד באקדמיה. תחומי הלימוד המרכיבים את הקורס הם מדעי הרוח עם התמקדות בקולנוע, מדעי החברה עם התמקדות בפסיכולוגיה קוגניטיבית ומדעים עם התמקדות באסטרונומיה.

בתשע"ב קיימה האו"פ שורה של פרויקטים לתלמידי תיכון, ובכללם: פרויקט מחוננים, פרויקט לימודים אקדמיים באשדוד, לימודים מאורגנים של תלמידי מגמת ביוטכנולוגיה ב"ישיבת חורב" בירושלים. האו"פ גם נערכת למימוש

תכנית "אקדמיה בתיכון" – פרויקט לאומי שמטרתו לאפשר לתלמידי תיכון מוכשרים להתחיל את לימודיהם לתואר ראשון במקביל ללימודים בתיכון. שותפים לתכנית משרד ראש הממשלה, משרד החינוך, המועצה להשכלה גבוהה והאוניברסיטה הפתוחה. במסגרתה יתאפשר לתלמידי להמיר בחינות בגרות ולימודים לקראת בחינות אלו ב־15 מקצועות בקורסים אקדמיים של האו"פ וכמובן להמשיך את לימודיהם האקדמיים לתואר.

הכוון והשמה בעבודה

- בשנת תשע"ב פורסמו באתר אופג'וב (היחידה להכוון ולהשמה) כ־3,000 משרות חדשות וכן נשלחו 25 הודעות דוא"ל של "משרות חמות באופג'וב" ישירות לאוכלוסיות ייעודיות על פי פילוח של תחום לימוד, אזור מגורים, שלב בלימודים וקריטריונים נוספים.
- פורסמו כ־50 משרות ייחודיות בדף הפייסבוק של האוניברסיטה הפתוחה.
- התקיימו כ־50 פגישות עם מעסיקים חדשים במטרה להגדיל את מאגר המעסיקים הקיימים, והחלו פרויקטים חדשים, כגון: הכנה לסטאז' בחשבונאות, הכוון וייעוץ מקצועי שיינתן באו"פ, מיתוג חדש ליחידה, ימי עיון וסיוורים בחברות.

פניות סטודנטים

פניות רגילות: פניות של סטודנטים אשר טרם טופלו על ידי הגורמים המוסמכים ועל כן מועברות ישירות לגורם המוסמך לטיפול במענה. דיקנט הסטודנטים מבצע מעקב אחר כל פנייה על מנת לוודא שהסטודנט מקבל מענה על פנייתו בפרק זמן סביר.

פניות אומבודסמניות: דיקן הסטודנטים משמש גם נציב פניות סטודנטים. תפקידו של נציב הפניות לבדוק אם הסטודנט טופל על-פי נוהלי האוניברסיטה הפתוחה ואם נגרם לו עוול במהלך הטיפול בפנייתו. הטיפול בפנייה מסוג זה נעשה רק לאחר שמוצו כל אפיקי הטיפול הקיימים באוניברסיטה הפתוחה. בשנת תשע"ב טופלו במסגרת דיקנט הסטודנטים כעשר פניות אומבודסמניות, מהן נמצאה פנייה אחת מוצדקת.

דלת פתוחה: דיקן הסטודנטים מקיים דלת פתוחה המאפשרת לסטודנטים להיפגש עם הדיקן ולהציג בפניו נושאים שונים הנוגעים ללימודים באוניברסיטה הפתוחה.

זכויות הסטודנט

נחתם מסמך מפורט בהתאם לסעיף 19 בלחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007 ולכללי זכויות הסטודנט (התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה), התשע"ב-2012.

יישום החלטות ועדת וינוגרד

החל מסמסטר סתיו תשע"ב סטודנט לתואר ראשון אשר צבר 18 נ"ז ומעלה, משלם שכר לימוד מופחת במעמד הרשמתו לקורס אקדמי לתואר ראשון המקנה נ"ז. תהליך זה משנה תהליך קודם שבו נדרשו הסטודנטים לשלם שכר לימוד מלא עם הרשמתם, וביצוע ההחזרים היה נעשה בדיעבד. שינוי התהליך כלל עדכון הסטודנטים והגורמים השונים במידע זה וכן התאמות המערכת והיערכות מחשובית לקליטת ההרשמות במרכז ההרשמה.

שיפור השירות לסטודנט

הוועדה להכרה בלימודים קודמים: נקבעו נוהלי עבודה ברורים לזירוז של תהליך הטיפול בפניות לוועדה להכרה בלימודים קודמים. משך הטיפול קוצר באופן משמעותי מכתשעה שבועות לשלושה שבועות.

שירותים ממוחשבים לסטודנטים

האוניברסיטה הפתוחה שוקדת על שיפור השירות לסטודנטים תוך התאמתו למגמות ההתפתחות הטכנולוגית של האוניברסיטה ולמגמות הקיימות בעולם. כחלק מהמגמה המתמשכת של האוניברסיטה הפתוחה לשפר את השירות לסטודנט, לייעל אותו ולעשותו ידידותי יותר נעשו כמה מהלכים: עוצב מחדש ממשק המשתמש של מערכת הפניות בשאילת"א, ונוספו אפשרויות לביצוע מקוון של שינויים בהרשמה: החלפת קורס, דחיית לימודים בקורס, החלפת קורס ודחיית הלימודים בקורס החדש, נוסף על עשרות השירותים הקיימים. המערכת משמשת ערוץ תקשורת מאורגן ומנוהל המאפשר זרימת מידע דרכיונית, העלאת השקיפות, טיוב תהליכי העבודה ושיפור היעילות מול מוקד הפניות והגורמים המקצועיים.

בשנה האחרונה הוקמה תשתית מתקדמת לניהול תוכן ואתרים בא"פ על בסיס SharePoint 2010. בד בבד נעשתה עבודה בשיתוף עם חברה חיצונית לעיצוב מחודש של דף הבית ואתרים מרכזיים נוספים, בהיבט התוכני והחזותי,

בהתאמה למדיניות הא"פ ולמגמות השוק. הפלטפורמה החדשה תאפשר עצמאות רבה לעורכי התוכן בהזנה ובעדכון תכנים ותשפר את חוויית המשתמשים בכל הנוגע לאופן חשיפת המידע ולהנגשת התוכן, לכל האוכלוסיות, בכל הערוצים והכלים. התוצר הראשון שעלה לאוויר בהצלחה הנו אתר אסכולות.

להלן שיפורים וחיידושים נוספים בשירותים הממוחשבים לסטודנטים:

- על השירותים הקיימים במערכת שאילתא נוספו אפשרויות לשינויים בהרשמה. במסגרת זו יוכלו הסטודנטים לבצע ישירות בשאילתא החלפת קורס, דחיית קורס והחלפת קורס ודחייתו בהתאם להנחיות ולמועדים המפורסמים בידעון האקדמי.
- הושלמה הכנת טופס מקוון של בקשה למלגה המשלב לוגיקה לבדיקות תקינות ובקשת נתונים בהתאם לסיגוג הפונה.
- במסגרת תכנית "נחיתה רכה" למגזר הערבי מוחשבו תהליכי העבודה הנגזרים מהפרויקט הביטנים של טיפול במתעניינים, הרשמה, מלגות קיום, כלי עזר לגורמים התפעוליים ועוד.
- במסגרת היעד האסטרטגי להרחיב את אוכלוסיית הלומדים מחו"ל שודרג אתר האינטרנט הייעודי, ושולב בו טופס התעניינות מקוון.
- בעקבות הקמת מוקד המתעניינים החדש ושינוי תהליכי העבודה נעשו התאמות במערכות המידע התומכות בניהול מתעניינים, ובוצעה הקמה פיזית של תשתיות מחשוב במוקד ותמיכה שוטפת נרחבת באנשי המוקד.

אגודת הסטודנטים

בשנה האחרונה העניקה האגודה לסטודנטים משלמי דמי רווחה שירותים והטבות הן במישור האקדמי והן במישור הצרכני בשאיפה להתאים את סל השירותים לכל גוני האוכלוסייה בקמפוסים השונים ברחבי הארץ. האגודה קיימה לראשונה יום סטודנט עצמאי בסימן "מצדיעים למילואים", ובמהלכו הוענקו 81 מלגות לסטודנטים המשרתים במילואים. כמו כן נמשכו הפעילויות והפרויקטים: המסע לפולין שבו השתתפו כ-45 סטודנטים, פרויקט הלפיד למען ניצולי השואה, מרתונים לפני בחינות, פעילות בבתי חולים, פרויקטים חברתיים בכל רחבי הארץ, סיוע אקדמי לסטודנטים חדשים וותיקים, הטמעת מערכת פניות ארצית לכלל הסטודנטים, אירועי תרבות, הרצאות, סדנאות, טיולים,

ספורט באוניברסיטה הפתוחה

השנה הובילו את ההישגים הקבוצתיים של האו"פ במשחקי אס"א הבין-לאומיים נבחרות השחמט ונבחרת הנשים בקיאקים, שזכו במקום ראשון. נבחרת הבאולינג של האו"פ זכתה במקום השלישי. נבחרת טניס שולחן לגברים ונבחרת הכדורסל לנשים הגיעו לחצי הגמר. ספורטאי האו"פ זכו במדליות זהב אישיות בטניס שולחן, בשחמט, באתלטיקה קלה, בשחייה ובג'ודו וזכו במדליות כסף וארד בכל המקצועות הללו וגם בקליעה למטרה. בסיכום משחקי אס"א הבין-לאומיים ה-44 דורגו ספורטאי האו"פ במקום ה-11 בתחרויות הגברים, במקום ה-11 בתחרויות הנשים ובמקום ה-9 בדירוג הכללי מבין 27 מוסדות להשכלה גבוהה מהארץ שהשתתפו. גם השנה התקיימו אליפויות פנימיות של האו"פ, לסטודנטים ולעובדים, בשחמט, בטניס שולחן, בבאולינג ובדיבייט, ובהן השתתפו מתחרים מכל רחבי הארץ. 23 סטודנטיות ו-25 סטודנטים קיבלו תעודות הצטיינות של דיקן הסטודנטים ומלגות לימודים בשיעורים שונים על הישגיהם בייצוג האו"פ בתחרויות השנה.

מסיבות, ימי התנדבות מרוכזים בגופים שונים, הוצאה לאור של מגזין האגודה **אופס**, חידוש אתר האינטרנט של האגודה, חלוקת מתנות לרגל פתיחת שנה, מועדון הדיבייט ועוד. בשנת תשע"ב נרשמו אליה 29,247 סטודנטים. שנת הלימודים נסגרה בבחירות לכהונתה השלישית של אגודת הסטודנטים.

מעורבות סטודנטים בקהילה

מיזמי פר"ח, סחל"ב ואייספ

במיזם פר"ח (חונכות לתלמידי בתי ספר) השתתפו השנה 1,202 סטודנטים מהאו"פ. במיזם סחל"ב (תכניות העשרה בבתי ספר ובגנים המלמדים יום לימודים ארוך) השתתפו 44 סטודנטים מהאו"פ, שחנכו תלמידי בית הספר היסודי בכל רחבי הארץ במתכונת קבוצתית או במתכונת של חונכות אישית. במיזם אייספ (הקרן הבין-לאומית לחינוך) השתתפו השנה 12 סטודנטים. הפעילות באייספ מחולקת לשניים: חלק של מעורבות חברתית ובו הסטודנטים חונכים פעמיים בשבוע במסגרת פר"ח תלמידי בית ספר בשעות אחר הצהריים וחלק עיוני הכולל סדנת מנהיגות חברתית המתנהלת במהלך כל השנה האקדמית.

בית מדרש

בית המדרש עוסק בסוגיות של צדק וחברה במקורות היהודיים. בין הנושאים שעלו בבית המדרש: צלם אלוהים, היחס לאחרים, היחס לנשים, הגנה עצמית וגבולותיה, אחריות סביבתית, שמיטה וקיימות, צדק חברתי-כלכלי, חוק ההסדרים ו/או תכנית ויסקונסין, זכויות עובדים ועובדים שקופים, שוויון בחינוך ובבריאות, חופש ביטוי ומצפון, חופש דת וחופש מדת, זכויות קבוצתיות ושאלת המדינה היהודית. בשנת תשע"ב השתתפו בקורס בית מדרש כ-16 סטודנטים שהתנדבו במקביל לפעילות העיונית בארגונים שונים. בתמורה לפעילות זו קיבלו הסטודנטים שתי מלגות למימוש בקורסים עתידיים.